Barcelona 15 de Juny de 1897

EL TIBERIO.

Any I

Nº 15

REVISTA QUINCENAL.

C

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

RECÓ HISTORICH

Después de las hilustradas plomas de mos companys de redacció que m'an antesidit en las brillans descripcions d'altres historichs recons de nostre estimada academia pochpockinin es lo que puch jo dir y contar ab la benevolencia de mos innumerables llegidors comensaré á

febrani 5 sentins d'una de las historias mes historicas de aquel templo de arte en donde pasé los mes-ores dias de mi juven-tud! hay! si

I escullit aquet te-ma perque verdadera-ment yo sch un heroe carpetá es a dir un qui representat millor el pa-per de Carpeta vuy dir que mi fet mes celebre en cuestions carpetorils fue el primer dia que vaig venir a la Academia jam-ba pará un fet digna d'un yo.

Recomenat pels ar-tistas y negocians de go-mas y llapideras germans Teixidor varaix anar acom-panyat de mon Pare à la-cademia y com al tractar d'els utensilis domestics-ar tistichs que necesitava diques el seior Borrell que mingu-nillos q'ells mo arreglaria d'esten marretgtarian las he-ynes de treballar fentm tme be que à mes de-darme una carpeta mes que regular m'entregaren una descomu-nal capse provista de tot lo indispensable y dispen-sable para dibuixar; fins aqui res, pro betaquit que arribam a la clase y'ura la del natural em trobo ab un Cunill el Celeberrim Cu-nill (Q. E. P. D.) probre xicot es ba morir anar

hera à la flor del disfrutar y de fer broma y crew q'ell hera l'heroe de las bomas com que ab aquel difunt amich avi- am anat fins a colegi y al entrar veig quedar tan embabiecat de lo be que feya aquells deixebles nol vaix veures pro mau despres d' averma posat el señor Bo- rrell un volit al costat de la estufa que allavorens ro sapagava tan aviet ~~cass~~ ne perque no la en- cenia en Ramon va sortir en Cunill el cual ni tan sols sabia que vin- gués en dita Academia y al furibundo sit de ¡Ok Comella!) mesponta tan q'mm can la carpeta la campsa y tot cuan cons- titueian las novas provin- ons artisticas ab tal estrepit com is reventés una bom- ba de dinamita com el Campanar de las campa- nas de la Catedral y en vols de rinres tots els demés hasta fins l'autor dels noc- turns de Tarrasa em una mica mes es reventa de tan fer anar las mandi- bulas rialleras..... Desde aquell moment jam vaig fer celebre y encara tu roch avuy..... Lu hon- rra para la familia fa- milutelica.

Pobra recó de las carpetas y que te nas vistas y que te nas sentidad de

cosas al arribar á clase sem-
pre tem tractat be al sur-
tirne de la pitjor manera
possible al arribari trenjan
las carpetas ab un cuida-
dós cuidado em pare sen-
se moure ruido ab una
calma digna d'un car-
gol bubé al surtirne! al
surtirne! pàf y paf pata
tim y patatum igual que
descarquem tatibors y na-
turalmen aquella simetria
aquella Justesa que ab
molta raó demanava el
senyor Borrell en matia
malnesa ell be prou sey
quixaba pro ca barret no
si hem de fets.....
jo devegades m'el contempla-
va a ultima hora cuan
no mes quedavam tres o cu-
atre gats com els Borrells
germans; Surtia d'el seu
taller arribava a la clase del
quix y..... Ramon y en
Ramon cuntam cuentas de
la Palidonia..... Ramon
nes tu q'net cridam feya
yo y el modern enseñador
de la estufa tirica comi-
mant ab catxasa fent
mourer el cap de dreta a
esquera y viceversa seguin el
compas dels pens arribava
alli front y deuria el seu
papà..... Caratsus feya
el señor Borrell em pen-
saba q'nerats sort.... les
diagas a n'aquesta quitxa-
lla que tinguin mes co-
mpte ab las carpetas

perque no vorta res el ferles
be las cosa ..... y en Ramon
he es que deuen tenir gamas
de anar a dormir ..... si
jo he c'at dicte que se nan
de desvesar o sinó nosaltres
em de ser els seus criats
..... despres de aquesta
conversa veya venir el se-
nyor Borrell ab las clautes
en la ma dreta fentlas
batres a la palma de la
esquerra y al arribar al
Natural vaja veix que
vostés tambè se nafro-
fitan j'ot flàk aquesta
si q'ues bona com faxin
las criaturas encara pare
pro vostes ma deya ana-
mi caraja sap que no
men se avenir ..... si es
es allò respomia yo tam-
se sapiquet que dir l'un
porta presa l'altre .....
te prock cuydado feya perque
em semble que no ve de mitx
minut el que puguin estar
per posarles ..... això si
pro es això yo yay tinch
cuidadu perque no ve de
un minut (deds advertir a
nos innumerables llegidors
que tenia la precuió de po-
sar la nova carpeta rota
de totas y aixis may con-
stana que la pores malamen
enan preisamen la nova
hera la que acavaba de fe
el pes per deshara pustarles
totas) pro en fin .....
y tot de repen .....
Avant y bonara. Bona

nit tinga y aaala marchan escalas avall perque ya la catedral dava las 9 y 1/4 y las hesas sem refradavan y aixis mi cerivamen el recò de las carretas se na vistes un ven y ren nenrà por los siglos de los siglos amen. Pobre reco de las Carretas felices los dias pasats en vostra compañia

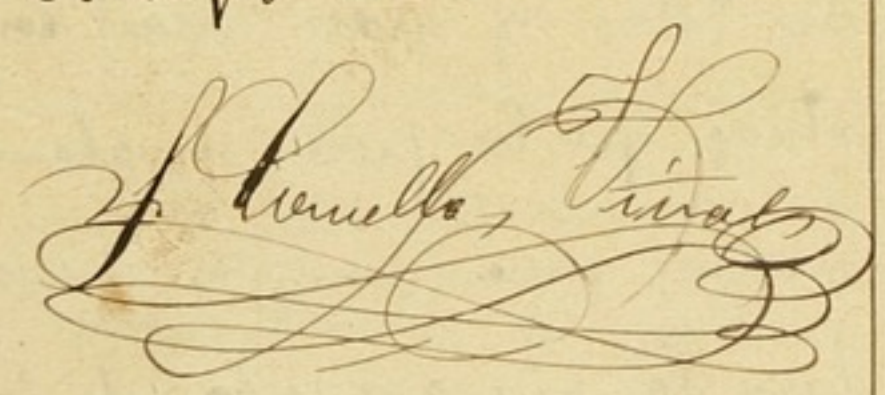

ANEDOCTES POPULARS.

Per San Juan l olla xica va dintre la gran

* * * *

Per San Pere el blat tinguen a l'here

Per San Liberi pinten ab molt de criteri

Diu que amirem Lan be que l'Yern te quel diari u porte

Si quieres a tu marido gordito tras de la ropa dale un traquito

Si no vols tenir ulls de Poll calgat á cal Trfinasa.

An Ramon Borrell, Julio, id. y Joseph Lolá, son com si diguessim, an Frascuelo, Lagartijo y Guerrita, son als tres primers espasas de la pintura (encara que sigui mal acomparar) y aquets tres colosos an concorregut aquesta setmana á casa 'n Paré; veure obras reunidas d'aquets tres artistas es mitxa vida. Las pastalerias, barberias y altras estebblirnents, per al istil sa 'n van resentir Dimenje passat al matí perque encantats devan dels cuadros, van fer tart per anar á comprar las postres y per afeitarse, pero lo que es dolen per uns es bo per altras, las imprentas y an guanyat perque s'an agut de fer á milions de numeros y cada persona que vol entrar á d'anar am sis ó set dias de anticipació á buscarlo y com li toca s'entra per riguros torn; d'altra manera no se hauria pogut fer am la gran aglomeració de gent sempre gan desgracias. Hara 'ls diaris faran lo estadística de la gen que y hama entrat será incalculabble de tota España y del Extranger á vinguts gen, hasta l'Ministre de Hisenda á vinguts expres per veure aquestas obras y al Emparador de Burguia á telegrafiat dien que axis que acabi la feina am als Grecks vindra tambe.

La fama den Ramón Borell está conegnda p
tot al mon pero m aquet retrato que ha exposat
s'a posat no solsamen á la altura dels Vandich.
Velasques si no que ha pujat mes mol mes amu
L'Al retratat es D. Gerardito Masitany (a) a
Clarch. conegut propietari carregat de casa
y de sentencias; es veritat que ell es bastan
lleta, pero no tot al artista sense quitarli un
mica de semblansa á procurat que resulti un
mica mes conforme y sobre tot al mas per que
aquet senyor te una especia de borrezo de
Cardadeu sucat am vi per nas. Al retrato
aquet es no mes busto y no podia ser d'a
tra manera perque per ferlo enter no y ha
bia telas tan llargas am totas las fabricas
per ferli cabra las camas, sense exagerar potser
son llargas com la distancia que ya desde La Plas
de la Universitat hasta la de Betuan y am sembla q
m quedo curt, son unas camas inconcebibles y pe
axo va desistir de ferlo enter. I am tot y haver de lucha
am tans inconvenients á fet un retrato que ha asom
brat al Mon enter, axo son artistas, lo demes res.
Despues de parlar d'aquesta manera que mes podem
dir d'al retrato que exposa l'Sr. Julio Borell, si
aquell adelanta á Velazques y Vandich aquet avan-
sa a Rafael y si aquell es una obra grandiosa a-
quet es colosal á dexat admirat á tota la huma-
nitat. Verdaderamen no's compren de a-on as
trevan aquet gran talen, no's pot
imaginar dinzu de la ma-
nera que está

fet aquet retrato si be está la figura sublime está al fondo dibuxat tot d'una manera majistral, modelat com dingu y d'una entonació de color que encanta.
Al retrato aquet no es de cap propietari, no senyors es d'un artista del genial pintor Joseph Lolá. ¿qui no conex an Joseph Lolá? ningu y si algu havia antes que l'desconegues, ja no suchsuex de des de que sa fet aquet retrato, no pot surtir de casa hasta las criatures al signen am al dit: com van pints als dos amichs retratista y retratat, es una ovació continua y..... merascuda. Una manera mes nova y mes genial de posar un retrato, está al mitx del sen magnifich taller cama si cama alla de una, cadira, apoyan als braços den al respaldo y fumán y miran rien al pub. blich, a la esquerra y te l'caballet am un cuadro á mitx fer á terra 'n als sens peus abandonat la paleta, pincells, espatula, tubos tot en magnifich desordra y al fondo tapisos, armas, arquillas, esculturas, cuadros, robas, cristalls, es dir totas las mil bellesas que posex al Sr. Lolá; tot axo tan ben posat tan ben fet que sols indso explica veyento. Al Sr. Borell no agut de luchar am als incovenients d'al retrato anterior sino que á tingut de reproduir fielmen al natural y no corretxir defectas finichs: jo 'm axo del finich dels senyors no y antench res pero per escrim axo vatx consultar am senyoretas gnapas (am aquet pum ya y entench mes) que son las autorizadas per jutxar lo finich y am van contestar favorablemen, per axo deyan que

á tingut ventatxe perque no á tingut aquets in
convenients. De tots als retratos que havia fet D.
lio, tot y ser grans obras no arribavan de mot an
aquesta imponderabble fisiera y interpretació a
natural, aquell retrato vius as mon dintre l'ma
te anima (y no de canti) está encarnat am al mate
artista Sr. Lolá alla sa lo ven al seu gran zenit
la seva manera de sentir, sa li veuan las dents
(per que riu) en fi tot. Taxo, axo es lo que mes me
assiban que artistas de la talla del Sr. Julí Borre
Igualmen ans á dexat atminats un altra cuadro
que no se com l'anomena pero yo 'n diria "La da
sa á tres cuarts y mitx del vespre o las ninfas del llac
blau prenen la fresca". Per que la escena represen
ta axo matex, unas senyoras ninfas, havian
anat á pasar al dia avora l'llach y al ser la
nit no tenian son y am pañys menores an anat a
donarse cuatra potaitas per damun l'aigua; pero
senyors aquet cuadro si no 's ven, no 's pot expli-
car, per que lo que está millor la llum de la llima
que está pistomida (frase lluguista) al color, la ma-
nera de se tet al zoach, als arbras, al dibux al modelat
de las senyoras, dich, de las ninfas, las robas, las glaras, al
march que es de cor fi y está mol natural, es dir tot es de
primera no as pot pintar millor la llima ni las nin-
fas ni res. Molts dels que 'n vist al cuadro s'an quedat
encantats adevan d'aquellas ninfas tan guapas y al-
guns mes tendres de cor s'an anemorat perdudames
de ellas hasta al punt que s'an arribat á creure que
no son pintadas si no reals y an volgut donals
un billetito amoroso (fase de folleti); un

altiva subjecte antes de fer res forch, fora que no ya ningu, varan trobarlo agenollat dela-rassa á las fadas ó fada y antes que poguessin evitar ya havia abracat y la havia cober de besos y al pendrali per forsa l'cuadro va esclafir una ria-lla y ab tota lotx de repen..... !! ¿Vetnan que lo asemblaj, aquestas son las ventatxes d'arribar á pintar tan be si aquets cuadros no ls dexaria expo-sar. Als aseguro que aquet fet es autentich, au-tentichsitat (que diria un amich meu).

Acabo de saber per bona tinta que als pintors pre-miats am medallas á la exposició de Madrid an enviat un plech donanli las gracias per que no á portat aquet cuadro á l'exposició, per que de lo contrari tot-hom hauria quedat sense premi, tots s'als emporta ell. Creyeu que des-pues d'aquets fets es inutil fer lo alabansa d'aquets sols fets ó diran tot.

I hara senyors se l'ultim dels cuatre grans cua-dros aquet es al del Sr. Do. Pep Solá, solsamen dien que es de tal artista ya está feta l'alaban-sa. Al cuadro aquet es un capet gracios de noya tan ben dibuxat, modelat y fet am un saber tal que encanta. Ni 'm tota la gracia picaresca dels francesos, ni 'm als solits estudis de ingle-sos y alemanys, ni 'l colorit dels flamencks y italians juns, totas aquestas cualitats ajun-tadas, no arribarian á fer obra tan perfecta com aquesta. Quina vida te aquet capj mira, s'mou l'artista li á posat anima. Aquet cuadret sol fa la fama de un pintor si no 's tractes d'un que

ya la té feta. Verdaderamen d'obras d'aquestas no s'an veuran gaires ni corrén tots als museos de Mon. Tots als diaris del Extranxer tot Barcelona España entera á prodigat tals alabanzas d'aquesta obra que es ya inutil amadirne mes nosaltres. Acabarem dien que l'Sr. Solá arribat am un gran de perfecció que asombra y al coloca l'nivell dels mes grans mestres del Univers. Despues d'aquestas cuatra colorals obras, hasta fa llastima parlá dels altras cuadros tots quedan raquitichs, mal construits, en fi res. Pero cumplim nostra obligació de critich citarem cuadros y autors. An Mateo Balasch que s'empenya en fer progresar cada dia. An Camprodal que ha pintat una senyora vestida de llauna (ultima moda de París). An Ruiz Luna una marina de nit am llua y tot. An Tamburini una "Aurora" en gran luxo de glasas grosses y altras colors. Anton Utrillo un retrato de senyora l'aire libre. An Sans Castaño un cuadro simbolich y... Lunyol. Dos retratos den Casanovas que no s'podan aprofitar. Una marina (sense llua) den Baxeras que no fa ni fum y un Sagrat Cort de Jesus al mitx d'un cel que llepeza y ya l'arch d'S. Martí, als amichs decoradors extranyas..... y d'ell diuen que esta mol be. An Jesus fen oracio del escultor Campeny que es mol bonich. I per ultim uns plafons decoratius den Piquer mol simbolichs mol decadents y..... un grapat de coses mes. Acabo d'rebre la noticia de que al gobern vol compras per al museo del Prado als cuadros dels Srs. Borrells y Solá.

Mariano del Hug.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
BC

ACTUALITATS
Ab lo cap de perdalets
y vestits molt elegants
las noyas den Plegamans
van, que'ls tirin.... paperets

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
BC

MENSUNORIDA

Ha arribat in Polabrija y tu no l'has vist. y has plorat; s'ha mort in Fabrito y tampoc l'has vist y tambe has plorat y per fi in Rilva Molinar (C. R. M). ha estrenat un barret de paella y tampoc no l'has vist y tambe has plorat ó ploraras cuan en sopigas. pues tots aquets plors totas las llagrimas que hagis llensat. totas juntas dich no compareixen res dlbau de las que llanyaras al sater que en Julio ha esperat un ball si ha dir un ballum cuadro que representa Un ball de ninfas ¿he? que t'enseuble pus ara tu sols hatias sentit a parlar de ls balls de altres mamas pues en Julio sha anat mes amun y tu no hon has vist !!! plora !!! (pauva).

¡¡Ah---- ----!! si yo no tingues de estudiar la Mecanica y demes ciencias prosaicas cuanta poesia te diria sobre aco de las ninfas. Solo te cuy dir que el cuadro ha fet un efecte espatarrant pues mentras un sols se fixan al las formas de las ninfas que van d'istim los altres preocupats

per aquet batiburrillo de los progresistas del momento a si en Rius y Taulet pensan venir en una figura que fa'l midi; la de lo gran alcalde compartit ab Parlete ó mestra de bailarines

Altres d'entusiasmos encara mes s'agafan uns ab los altres com per unos atractius sobre natural y comensan a ballar sense donarse cuenta hasta que algun bon amich li abisa de que fan un paper lluch.

Es muy mes se ben subjugat deban d'aquella bitat: cada cual a la seva manera pues si ha per ls bailarins pels tenorios y hasta pels que pintan efectos de llum ab michona.

Un si a'n Julio al conagian en lo laboratori, tiran petardos, hasta fen dens com lo Baro pero no al conagian fen rimas; s'ens ha presentat com sempre: ab americana volta — — be no muy air ago. parlo de la forma artistica en que sens ha presentat. reboran inspiracio que mes de ahora l'ha tret a no ser de la contemplacio del seu genia

desde que porta una payola de capricho ó de cura que'n Montagut per varia fa'l retrato de uns parens seus ó lo cura que en Porell encara penso ab en Polo-bieja ó bien en Rien Molinar (G.R.M). tense perque trasera (en lo bon sentit de la paraula) ó enfi considera la apoteosis final dels seus estudios &.

Es cuan un home se sen inspirat depenc per que algo en motiva: aquet cops si'ha vestit una cosa axis com un batech de sis rats. Sicut deo pater noster

UNA NOTISIA

El gran Palmada el inigual Palmada, el colorat del genero chico ha debutat en lo teatro de frente de casa. "Nuevo Retiro" escuso dirte que vach anar al debut; trobanti alli a'n Solá altre admirador del Joseph F. ab l'cual li tributaren la ovacio que es merecia

¡¡Gloria a Palmada!! (despres d'en R.

Cayetano Cornet

CORPUS

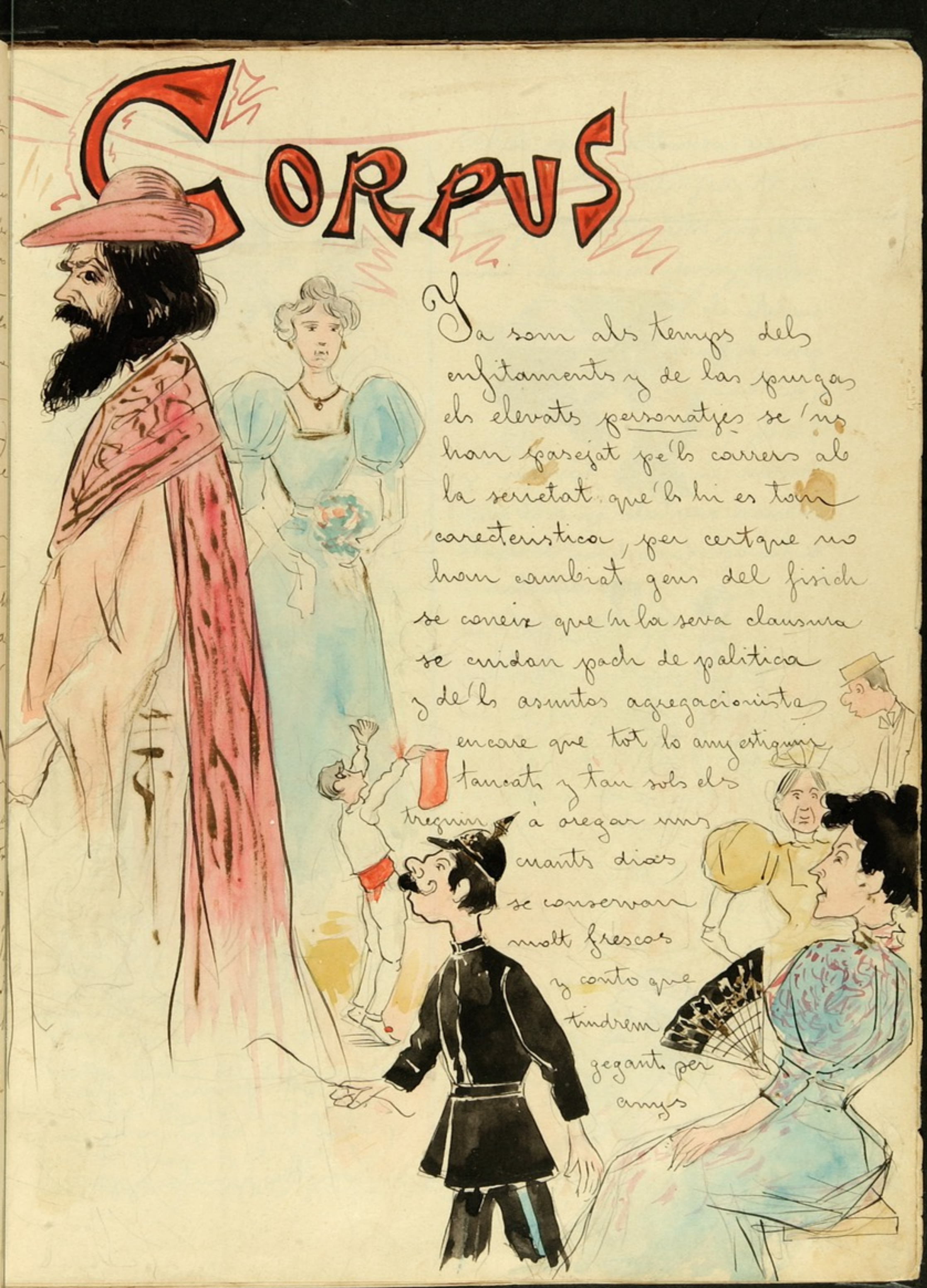

Ya som als temps dels enfitaments y de las purgas els elevats personatjes se 'ns han pasejat pe'ls carrers al la serietat que 'ls hi es tan característica, per certque no han canbiat gens del fisich se coneix que 'n la seva clausura se cuidan pach de palitica y de'ls asuntos agregacionistes encare que tot lo any estiguin tancats y tan sols els treguin á aregar uns cuants dias se conservan molt frescos y conto que tindrem gegants per anys

lo que un sembla que son molt capritchosos, pues ella cada any estrena vestits y ell no volgen ser menos ens ha surtit ab gorra de bicicleto y en temo que 'l any que ve ens veurem anar ab "tandem" y estarian acertats pues ab axo de la agregació hom de espatllar sabatas.

molltos

¡¡Zonina llastima!! que no hagues sigut al llochde'n Pellicer que ha estat el que 'ls ha dirigit, pues a ell li hagnera cambiat la cara ab un altra de gran actualitat sembla que las horas que están sols no los passan

en vaga, pues també han surtit ab tota la llocada, que per cert semblan fills del Mataró; pero cosa estraña tenin uns Pares tan blanchs, las criaturas semblan carbó, encare que yo ho atribuexo que tot lo que 's fa á casa la Vila, es tan brut que no en pot surtir res dá, el dia que yo sigui al condeleno ya hi fare una reforma indugnte algunas figuras que llamaran mes la atencio y que per cert hi ya algun pot que pot molt ben anar sol

Ja pots pensar que la profeso ha sigut com sempre molta ginesta y paperets

¡¡Oi!! els PAPERETS me agradan tan que sempre els anomeno pues aixis puig pronunciar lo ten nom barejat ab PÁ y sobre tot moltas noyas que anavan clara

¡¡Ay Peret hi quin ve de Deu!! si hagueis vist los dos sexos de juvent com se tiraban uns ab altres ...gineta y serpentinas, te hagueran vinguit ganas de pendri ....part

Loa concurrencia si ve ja sigut

llubidisima com sempre no ha sigut tan abundan com altres anys, pues encare totom guarda la impresió del terrible atentat del any passat, no obstan tambe la Redacció hi va anar y al efecte nos reunirem al nostre Castell de la Vila de Cols y despues de estar tips y cansats de nostres furors belicos y Guerreresos y de haber

fletchat ariadas sensibles y tenim por que'l alcalde de barri hi tingues que veure, pues allò semblava un Olla de ....Artistas, ens envarem anar á seguir los curs de la profeso ¡¡O!! si hagueis pogut contemplar en Comellas va donar probas que si be es un gran tirado de mànol també ho es de serpentinas y agafaba unas posicions tan academicas que estich segur que te hagueira recordat alguna estatua del Vatica

Despres de estar cansats de fer patinoyas y de rebre trepitchadas y com que venian los Herens ab pasos agigantats ens en varem anar à la botiga de casa, al veure als meus compoinnys alli, me recordaba la teva presencia de altres anys!! qui te habia de dir los anys passats que per aquesta diada te trobarias tan llunys, respirant del pur ambient del Art y desarrollant tas facultats artisticas

Van desfilar los elevats individuos y la seva quitchalleta que sentim las trampas no sabian estar quietes, despues varen pasar los gonfalons ab la novetat de haberi ds de las parroquias agregadas, despues las creus que per certi varera trobar à faltar algunas que abuniam llamat més la atenció, el resto de la profesio profesors com sempre, y molt de caras que semblan fetas à clero, pero que no proposit per en digum que aquesta siqui tan recta, pues creu que ni habian alguns que

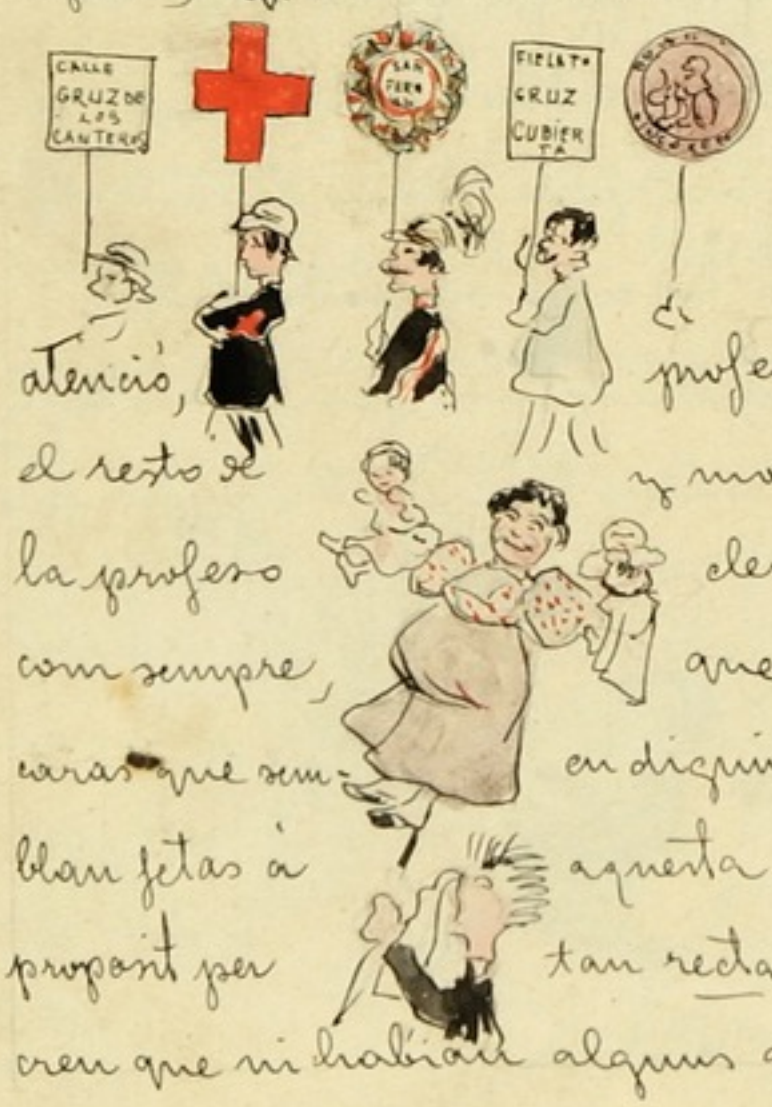

desaban bastan que deintjar la antiquisima bandera dels Camalichs tambe ha fer molta trofpa, se coneix que en aquells temps els agradaba tenir la insignia. Tambe hi varen anar has autoritats y en Nadal ven que com saps tu y totom llarga se calza à cau Comellas va estrenar unas sabatas invent del nostre Redactó que per medi de un maquinisme filarmonich li feyan pesigollas als peus hi axis evitaba que se adormis cuan la musica dels seqets tocaba el Nos de la Mare

I..... com que els cajistas me demanan lo original pues ya es hora de entra la Revista en maquina, poso punt.

y fins un altre

R. del Molinar

1001588318

BIBLIOTECA DE CATALUNYA